

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_11_JAPONSKO		
Název materiálu:	Japonsko		
Předmět:	Zeměpis	Ročník:	7.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	28. 11. 2012
Jméno autora:	Mgr. Božena Přikrylová		
Klíčová slova:	Japonsko, hospodářská velmoc, geografická charakteristika, symboly Japonska.		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Žák popíše geografickou polohu Japonska, vysvětlí, co znamená oblast tzv. tichomořského kruhu ohně, vysvětlí, proč je Japonsko světovou hospodářskou velmocí s vysokou životní úrovní obyvatelstva.		
Rozvíjené klíčové kompetence:	Žák vyčte potřebné informace z map v atlase a z textu, komunikuje a spolupracuje ve dvojici.		
Anotace, metodický list:	Materiál přináší otázky pro zpracování geografické charakteristiky Japonska, zápis učiva a textový materiál - rozšiřující informace.		
Použité zdroje:	<p>Fudži. In: <i>Wikipedia: the free encyclopedia</i> [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Fudži</p> <p>Sakura. In: <i>Wikipedia: the free encyclopedia</i> [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Sakura</p> <p>Šinkansen. In: <i>Wikipedia: the free encyclopedia</i> [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Šinkansen</p> <p><i>Školní atlas světa</i>. 1. vydání. Praha: Kartografie, 2005. ISBN 80-7011-730-3.</p> <p>Internet</p> <p><i>Citace k obrázku:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Hora Fudži, šinkansen a sakura – tři symboly Japonska http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/3/36/Mountfujijapan.jpg/220px-Mountfujijapan.jpg 		

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Popis hodiny	<p>Evokace: 5 minut Učitel položí otázky (rozdá je každému písemně): <i>Co mají společného slova Šinkansen, sakura, bonsaj, Fudžisan, Toyota, Honda, Fukušima, jóga, samurajové, gejša? Dokážeš některá z nich vysvětlit, co znamenají?</i> Po společném snosu informací formuluje cíle hodiny.</p> <p>Uvědomění si významu: 30 minut</p> <p>a) Čtení z map ve dvojici: (10 minut) Učitel rozdá každému žáku otázky. Žáci hledají odpovědi na otázky v atlase a polohlasem si je sdělují.</p> <p>b) Společná kontrola: (5 minut) Rozvinuté odpovědi, práce s mapou.</p> <p>c) Zápis: (3 minuty) Učitel rozdá každému žákovi zápis, žáci si ho nalepí do sešitu.</p> <p>d) Práce s textem Tři symboly Japonska: (12 minut) Učitel rozdá žákům text, nechá je přečíst (čtou po odstavcích, z každého odstavce si ve dvojici jeden druhému sdělí po jedné informaci).</p> <p>Reflexe: 10 minut</p> <p>a) Odpovědi: Učitel rozdá písemnou otázku: <i>Vyhledej a zapiš význam celosvětově známých japonských výrazů: Fudži, Šinkansen, sakura, bonsaj, aikido.</i></p> <p>b) Společná kontrola, hodnocení.</p>
---------------------	--

Japonsko

Popis hodiny:

Evokace: 5 minut

Učitel položí otázky (rozdá je každému písemně): *Co mají společného slova Šinkansen, sakura, bonsaj, Fudžisan, Toyota, Honda, Fukušima, jóga, samurajové, gejša? Dokážeš některá z nich vysvětlit, co znamenají?* Po společném snosu informací formuluje cíle hodiny.

Uvědomění si významu: 30 minut

a) Čtení z map ve dvojici: (10 minut)

Učitel rozdá každému žáku otázky. Žáci hledají odpovědi na otázky v atlase a polohlasem si je sdělují.

b) Společná kontrola: (5 minut)

Rozvinuté odpovědi, práce s mapou.

c) Zápis: (3 minuty)

Učitel rozdá každému žákovi zápis, žáci si ho nalepí do sešitu.

d) Práce s textem Tři symboly Japonska: (12 minut)

Učitel rozdá žákům text, nechá je přečíst (čtou po odstavcích, z každého odstavce si ve dvojici jeden druhému sdělí po jedné informaci).

Reflexe: 10 minut

a) Odpovědi:

Učitel rozdá písemnou otázku: *Vyhledej a zapiš význam celosvětově známých japonských výrazů: Fudži, Šinkansen, sakura, bonsaj, aikido.*

b) Společná kontrola, hodnocení.

Motivační otázka:

(rozdat natištěné žákům)

Co mají společného slova Šinkansen, sakura, bonsaj, Fudžisan, Toyota, Honda, Fukušima, jóga, samurajové, gejša?

Dokážeš některá z nich vysvětlit, co znamenají?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Otázky k čtení z map:

(rozdat natištěné žákům jako osnovu k práci ve dvojici)

Spolupracujte ve dvojici, s pomocí map v atlase:

1. Charakterizuj polohu Japonska.
 2. Vyjmenuj největší japonské ostrovy.
 3. Popiš povrch Japonska.
 4. V kterém podnebném páse leží Japonsko?
 5. Které plodiny Japonci pěstují?
 6. Vyhledej, kterých nerostných surovin má Japonsko dostatek?
 7. Které suroviny Japonci dovážejí?
 8. Kde leží největší průmyslová centra? Proč?
 9. Jaká průmyslová odvětví jsou v Japonsku významná? Znáš některé japonské výrobky?
 10. Kolik lidí žije přibližně v Japonsku?
 11. Vyjmenuj velká města. Urči hlavní město.
-

Zápis do sešitu:

Japonsko

Císařství, „Země vycházejícího slunce“.

Jedna z **nejvyspělejších zemí** světa,

- ostrovy **sopečného původu** (Honšú, Kjúšú, Hokkaidó, Šikoku), častá **zemětřesení** (opatření ve stavebnictví), **tsunami**, oblast tzv. tichomořského kruhu ohně,

- hornatý **povrch** s množstvím lesů,

- **podnebí** oceánické vlhké, monzunové, tajfuny, severněji vlhké subtropy.

Zemědělství: nedostatek půdy, pečlivé obhospodařování půdy, terasovitá pole, rýže, čaj, ovoce.

Rybolov světového významu.

Nedostatek nerostů, nutnost **dovozu surovin** – proto je většina průmyslu soustředěna v přístavech.

Průmysl: největší produkce aut, lodí, elektroniky, moderní technologie (malá spotřeba surovin a energie), příklady firem – Mitsubishi, Toyota, Kawasaki, Honda, Suzuki, Casio, Sony, Canon.

Atomové **elektrárny**, vodní a geotermální elektrárny.

Obyvatelstvo žije převážně v hustě zalidněných megalopolích, Tokio – Jokohama, Ósaka – Kóbe, Nagoja,

- asi 128 milionů obyvatel, vysoká životní úroveň, dlouhověkost, mentalita – pracovitost, skromnost,

- hlavní město Tokio.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Otázka k práci s textem:

(rozdat natištěné každému žáku)

Vyhledej a zapiš význam celosvětově známých japonských výrazů:

- Fudži
 - Šinkansen
 - Sakura
 - Bonsaj
 - Aikido
-

Otázka k práci s textem- řešení:

Vyhledej a zapiš význam celosvětově známých japonských výrazů:

- Fudži - sopka, nejvyšší hora Japonska, posvátná hora šintoistů
 - Šinkansen - síť vysokorychlostních železnic na území Japonska, někdy označení vlaku
 - Sakura - okrasná třešeň
 - Bonsaj - slovo pochází z japonštiny a ve volném překladu znamená strom v misce
 - Aikido - japonské umění sebeobrany, je založeno na myšlence neagresivity, rozvíjí cvičícího jedince po fyzické i psychické stránce
-

Tři symboly Japonska

Hora Fudži, šinkansen a sakura – tři symboly Japonska

Fudži

Fudži (japonsky: 富士山; *Fudži-san*) je nejvyšší hora Japonska. Rozkládá se na hranici mezi prefekturami Šizuoka a Jamanaši na západ od Tokia, z kterého je za jasného počasí viditelná. Hora stojí osamoceně uprostřed nížin při tichomořském pobřeží ostrova Honšú. Sopka vznikala opakovaným vyvrhováním lávy a popela a jedná se tedy o stratovulkán. V současnosti je Fudži považována za aktivní sopku s malou pravděpodobností erupce. Prvním dochovaným záznamem o erupci je z roku 800 př. n. l. Od té doby jich proběhlo několik. Posledním zaznamenaným výbuchem byla tzv. erupce Hóei v roce 1707, kdy město Edo (dnešní Tokio) vzdálené 100 kilometrů pokryla vrstva popela. Kráter (*Nai-in*) má šířku kolem 700 metrů. Okraj sopečného kráteru má přibližně kruhový tvar, z kterého vyrůstá šest výstupků zvaných „šest okvětních plátků Fudži“. Tyto výstupky vytvářejí dojem hrbolatého vrcholu.

Po většinu roku je její elegantní kuželovitý vrchol pokrytý sněhem. Obvod hory na úpatí je 125 km. Kolem hory Fudži leží pět jezer: Kawaguči, Jamanaka, Sai, Motosu a Šódži. Jezera se nalézají uprostřed lesů a jsou propojená potůčky a vodopády.

Do roku 1868 byl přístup na vrchol hory povolen jen mužům. Nejvhodnějším obdobím pro výstup na Fudži je od 1. července do 27. srpna, kdy jsou otevřeny turistické chaty a ostatní zařízení. K vrcholu se dá vyjít některou z 6 upravených cest. Každý rok navštíví horu asi 200 000 lidí, z nichž 30 % tvoří cizinci. Fudži je spolu s nedalekým pobřežím součástí národního parku, který ročně navštíví až 80 mil. návštěvníků. Původní obyvatelé Japonska - národ Ainu, uctívali horu jako posvátnou. Hora je posvátná také pro vyznavače šintóismu a buddhisty.

Fudži. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Fudži>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Sakura

Sakura (japonsky: 桜 nebo 櫻; pomocí katakany: サクラ; hiragany: さくら) je japonský název stromu třešně a jejich květů. Plody třešní (v Japonsku nazývané sakuranbo) jsou z jiného druhu stromu. Domovem sakury je mnoho asijských států, např. Japonsko, Čína, Indie, Vietnam a Korea. Japonsko má mnoho variant sakury (více než 200 kultivarů). Během období Heian (794 – 1191) převzala japonská společnost mnoho zvyků z Číny, včetně zvyku pozorování květů (japonsky hanami: 花見), kdy císařská rodina, básníci, zpěváci a aristokracie nejčastěji oslavovali květy sakury. V Japonsku byly pěstovány stromy třešní pro svou krásu a zkrášlení okolí Kjótské šlechty, nejméně od roku 794.

Japonci věnují velkou pozornost předpovědím začátku kvetení sakury a po rozkvětu se vydají do parků, svatyní a chrámů, aby se příbuznými a známými pokochali krásou rozkvetlých květů. Svátky zvané Hanami oslavují krásu sakury a pro mnoho Japonců jsou příležitostí se uvolnit a potěšit z pěkného pohledu. Zvyk hanami je velmi starý - kronika z osmého století Nihon šoki (日本書紀) zaznamenává, že oslavy Hanami byly pořádány již v třetím století našeho letopočtu.

Ve svých koloniálních zemích císařské Japonsko často zasazovalo stromy sakury jako symboly "nároku na obsazené oblasti jako japonský prostor". Během druhé světové války, byla sakura používána pro motivaci a manipulaci japonských obyvatel. Japonští piloti malovali po straně letadel květy sakury či si s sebou brali na své mise větvičky stromů. Třešňový květ namalovaný na straně bombardéru symbolizoval intenzitu a pomíjivost života.

Sakura. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Sakura>

Šinkansen

Šinkansen (japonsky: 新幹線) je síť vysokorychlostních železnic na území Japonska. V současné době se skládá z osmi tratí a obsluhuje většinu významných japonských velkoměst na ostrovech Honšú a Kjúšú. Nejvyšší dosahovaná provozní rychlost je 300 km/h.

Oficiálně se pojem šinkansen vztahuje výlučně na vysokorychlostní tratě, kdežto vlaky, které po nich jezdí, jsou označovány jako hikari; v praxi se ale název šinkansen používá pro obojí, a to i v samotném Japonsku. Kvůli bezpečnosti a rychlosti provozu mají tratě výhradně mimoúrovňová křížení s ostatními druhy dopravy i s ostatními železnicemi, a z velké části vedou po mostech a v tunelech. To proto, aby trať vedla přímo a bylo dosaženo co možná největších poloměrů výškových a směrových oblouků. Tato opatření dovolují dosahovat vysokých provozních rychlostí, standardem je na většině tratí 240 km/h.

Síť Šinkansen je v provozu denně od 6:00 do 24:00, noční doba je vyhrazena pro kontrolu a opravy tratí.

Šinkansen. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Šinkansen>